

Hem>Företags-, fastighets- och konkursregister>Företagsregister i EU-länderna

Tagállami szintű cégnyilvántartások

Tjeckien

Ez a szakasz a közhiteles nyilvántartás Cseh Köztársaságban történő kialakításának módjáról nyújt áttekintést. A közhiteles nyilvántartásnak része az egyesületi nyilvántartás, a cégnyilvántartás, az alapítványok nyilvántartása, az intézmények nyilvántartása, a lakástulajdonosok társaságainak nyilvántartása és a jótékonyági szervezetek nyilvántartása.

A Cseh Köztársaság cégnyilvántartásának története

Mikor hozták létre?

A cégnyilvántartás jelenlegi formája a polgári jogot átdolgozó, 2014. január 1-jén hatályba lépett új Polgári Törvénykönyvből (a 89/2012. törvény) és a kapcsolódó jogszabályokból, különösen a gazdasági társaságokról szóló 90/2012. törvényből, és a jogi és természetes személyek közhiteles nyilvántartásairól, valamint az elkülönített alapok nyilvántartásáról szóló 304/2013 törvényből (a továbbiakban: a nyilvántartásokról szóló törvény) adódik. Napjainkban a cégnyilvántartás az úgynevezett közhiteles nyilvántartások egyike, és általános szabályait a nyilvántartásokról szóló törvény állapítja meg. A cégnyilvántartáson kívül a következők minősülnek közhiteles nyilvántartásnak:

az egyesületek nyilvántartása, amely az egyesületek, szakszervezetek, nemzetközi szakszervezetek, munkaadói szervezetek, nemzetközi munkaadói szervezetek és leányszövetségek adatait rögzíti;

az alapítványi nyilvántartás, amely az alapítványok adatait rögzíti;

az intézményi nyilvántartás, amely az intézmények adatait rögzíti;

a lakástulajdonosok társulásainak nyilvántartása, amely a tulajdonosi társulások adatait rögzíti;

a jótékonyági szervezetek nyilvántartása, amely a jótékonyági szervezetek adatait rögzíti.

Ebben a szövegben a „közhiteles nyilvántartás” kifejezés a cégnyilvántartást is jelöli.

2018. január 1. óta a nyilvántartási törvény szabályozza az elkülönített alapok nyilvántartását is (amely a közhiteles nyilvántartásoktól eltérően csak részben nyilvános).

A nyilvántartási törvényen kívül külön jogszabály is szabályozza az egyes jogi formák közhiteles nyilvántartását, nevezetesen a vadásztársaságok nyilvántartása (amelyet a vadászatért felelős állami hatóságok, azaz a kibővített hatáskörű önkormányzatok vezetnek), a politikai pártok és mozgalmak nyilvántartása (a Belügyminisztérium vezeti), a nyilvántartásba vett egyházak, vallási alapú szervezetek és egyéb jogi személyek nyilvántartása (a Kulturális Minisztérium vezeti) és az oktatási jogi személyek nyilvántartása (az Oktatási, Ifjúsági és Sportminisztérium vezeti). E közhiteles nyilvántartások szabályozása és működtetése lényegében megegyezik a nyilvántartási törvény hatálya alá tartozó közhiteles nyilvántartásokkal.

Történelmi szempontból a cégnyilvántartás cseh földön való megjelenése a cislajtániai (az Osztrák Császárság nem hivatalos megnevezése) kereskedelmi jog 1863-as kodifikációjához kapcsolódik. A cégnyilvántartást az 1/1863. sz. törvény (Általános Kereskedelmi Kódex) hozta létre, amely más országokban is érvényes volt. A törvény kötelezővé tette a vállalkozások cégnyilvántartásba való bejegyzését. A jogrendszer változása következtében a cégnyilvántartást 1950-ben cégjegyzékké alakították át. A későbbi társadalmi és politikai fejlemények 1992-ben a cégnyilvántartás újbóli, az eredeti cégnyilvántartás és a cégnyilvántartás alapjául szolgáló koncepció alapján történő létrehozását eredményezték. Az 1992-es cégnyilvántartás koncepciója alapvetően a mai napig megmaradt, és túlélte a magánjog már említett, 2014-es átdolgozását is.

Mikor digitalizálták?

Bár 2005. július 1-jéig nem volt jogszabályi előírás a cégnyilvántartás elektronikus formában történő vezetésére, azt 1997. január 1-jétől ilyen formában vezetik. A cégnyilvántartás egy közigazgatási információs rendszer. Össze van kapcsolva más alapnyilvántartásokkal (pl. a névjegyzékkel). Az alapnyilvántartás tartalmaz hivatkozási adatokat, hivatkozási linkeket és a természetes személyek azonosítóit – és adott esetben hitelesítési, működési és egyéb jogszabályi adatokat. A referenciaadatok össze vannak kapcsolva más nyilvántartásokban található adatokkal, ami biztosítja az utóbbiak átjárhatóságát. Ez azt jelenti, hogy ha az egyik nyilvántartásban az adatokat megváltoztatják, a változás automatikusan hatályosul a többi, azonos adatokat tartalmazó alapnyilvántartásban is. Gyakori példa a névváltoztatás, amely a többi alapnyilvántartásban is hatályosul.

Egyes esetekben személyek 1997. január 1. előtt nyilvántartásba vett adatait csak papír alapon teszik hozzáférhetővé, mivel az iratok, illetve a nyilvántartott adatok nem digitalizáltak, és a közhiteles nyilvántartási alkalmazáson keresztül nem érhetők el.

Milyen jogszabályok vonatkoznak jelenleg a cégnyilvántartásra?

A magánjog 2014-es átdolgozása óta a közhiteles nyilvántartások (ideértve a cégnyilvántartást is) tartalmát a nyilvántartási törvény szabályozza. Bizonyos egyéb technikai szempontokat végrehajtási rendeletek szabályoznak, így a közhiteles nyilvántartásba vétel kérelmezésére, illetve az ilyen kérelmek módosítására vagy visszavonására szolgáló formanyomtatványok specifikációiról, valamint egyes rendeletek hatályon kívül helyezéséről szóló 323/2013. rendelet, a késedelmi kamat mértékének, a követelések behajtásával járó költségek, valamint a felszámoló, a felszámolóbiztosok és a jogi személy testületeinek bíróság által kijelölt tagjai díjának meghatározásáról, valamint a Céglőnyre (*Obchodní věstník*), a jogi és természetes személyek közhiteles nyilvántartásaira, valamint az elkülönített alapok és a tényleges tulajdonosok nyilvántartására vonatkozó egyes kérdések szabályozásáról szóló 351/2013. kormányrendelet.

A jogi személyek tényleges tulajdonosainak nyilvántartását egyébként 2021. június 1-jétől külön (a tényleges tulajdonosok nyilvántartásáról szóló 37/2021. sz.) törvény szabályozza. 2018. január 1-jétől az említett időpontig a tényleges tulajdonosok nyilvántartásba vétele a nyilvántartási törvény hatálya alá tartozott.

Milyen információk érhetők el a cégnyilvántartásban?

Ki jogosult betekinteni a nyilvántartásba?

Mindenkinek joga van a cégnyilvántartásba és bármely más közhiteles nyilvántartásba történő betekintésre, és az abban szereplő adatokról másolat készítésére.

A cégnyilvántartásba való közvetlen betekintés mellett a vonatkozó aktába a bíróságon is be lehet tekinteni. Ilyen esetben azonban jogi érdeket kell igazolni ahhoz, hogy az illetékes bíróság engedélyezze az iratbetekintést. A jogi érdeküket bizonyító személyek ezt követően korlátozás nélkül betekinthetnek az aktába (beleértve annak mellékleteit és a teljes iratjegyzékét).

Tekintettel a nagyfokú átláthatóságra és az információk és iratok gyakorlatilag teljes körű közzétételére, célszerűbb a cégnyilvántartásba közvetlenül betekinteni, mivel ezt bárki megteheti, és semmilyen jogi érdeket nem kell igazolni.

Milyen információkat tartalmaz a cégnyilvántartás?

Milyen típusú adatokat tárolnak a cégnyilvántartásban? (milyen típusú jogalanyok szerepelnek közhiteles nyilvántartásban; mi a helyzet a fizetéseképtelenséggel kapcsolatos információkkal, pénzügyi kimutatásokkal stb.)

Minden társaság (közkereseti társaságok, betéti társaságok, zártkörűen működő részvénytársaságok, nyilvánosan működő részvénytársaságok) és azok fiókirodái, valamint szövetkezetek – és a Cseh Köztársaságban működő külföldi jogi személyek vállalkozásai és fióktelepei – szerepelnek a cégnyilvántartásban. A Cseh Köztársaságban üzleti tevékenységet folytató, bejegyzést kérő természetes személyek szintén szerepelnek a cégnyilvántartásban.

A vállalkozásokat vagy fióktelepeket csak megalakulásukat követően veszik fel a cégnyilvántartásba. Az Európai Unió és az Európai Gazdasági Térségen kívüli székhellyel rendelkező külföldi jogi személyek vállalkozásait vagy fióktelepeit be kell jegyezni a cégnyilvántartásba. Ha egy ebbe a kategóriába tartozó külföldi jogi személy nem helyezte át üzleti tevékenységét vagy annak egy részét a Cseh Köztársaságba, magát a jogi személyt kell a nyilvántartásba bejegyezni. Az Unió vagy az EGT-n belüli székhellyel rendelkező külföldi jogi személyek vállalkozásait vagy fióktelepeit csak kérelemre veszik fel a nyilvántartásba.

A cégnyilvántartás nagy részletességű információkat tartalmaz a nyilvántartásba vett személyekről. Ez a magas szintű átláthatóság a nyilvánosság általi nagyfokú ellenőrzést tesz lehetővé, amelyet igényt maga a nyilvántartás és a *sbírka listin* (iratgyűjtemény), a nyilvántartásba vett személyekkel kapcsolatos fontos iratok tára elégíti ki.

A közhiteles nyilvántartásokban különösen a következő adatok szerepelnek:

név (vagy cégnév) és székhely, valamint a nyilvántartásba vett személy tartózkodási helyének vagy lakóhelyének címe;

tevékenységi terület vagy üzleti tevékenység (vagy a gazdálkodó egység céljának ismertetése);

a jogi személy jogi formája;

a jogi személy bejegyzésének (és megszűnésének) időpontja;

természetes személy születési száma vagy jogi személy azonosító száma;

az igazgatóság megnevezése és összetétele, valamint a jogi személy képviseletében történő eljárás rendje;

a felügyeleti szerv megnevezése és összetétele;

a megbízottra vonatkozó adatok és a jogi személy képviseletében történő eljárás módja.

A fenti felsorolás nem tételek listája. A nyilvántartásban szereplő adatok köre a jogi személy formájától függően változik.

A cégnyilvántartás esetében a nyilvántartott adatok körébe a következők is beletartoznak:

a korlátozott felelősségű társaság jegyzett tőkéjének összege;

a részvényesi hozzájárulás összege és a ténylegesen befizetett összeg;

gazdasági társaságban lévő részesedéshez fűződő zálogjoggal és nem értékpapír vagy dematerializált értékpapír formájában megjelenő dologi jogokkal kapcsolatos információk;

fiókirodák kapcsolatos információk.

A nyilvántartásba vett személy megszűnésével és törlésével kapcsolatos további információk is rögzítésre kerülnek a cégnyilvántartásban:

a jogi személy megszüntetésének és megszűnésének időpontja (minden esetben az intézkedés jogi okának feltüntetésével);

a felszámolási eljárás megindítására és befejezésére vonatkozó információk (beleértve a felszámoló részletes adatait is);

a fizetéseképtelenségi eljárásra és annak megindítására vonatkozó információk, a fizetéseképtelenségi szakértőre vonatkozó információk, a fizetéseképtelenségi bírósági határozat alapján az adós fizetéseképtelenné vált vagyon feletti rendelkezési jogára vonatkozó korlátozások, a csőd megállapítása és megsemmisítése, átszervezési engedély, az átszervezési terv jóváhagyása és a terv vagy annak fontosabb részei végrehajtása, a társaság részvényesének részesedését érintő bírósági végrehajtási végzés vagy a társaság részvényesének részesedését érintő végrehajtási intézkedés, valamint a végrehajtási eljárások megszüntetésére vonatkozó bírósági határozatok vagy a végrehajtási eljárás megszüntetéstől eltérő leállítására vonatkozó értesítések (a határozatot indokolni kell); a vállalkozás vagy annak egy része értékesítésére vonatkozó bírósági végrehajtási végzés, vagy a vállalkozás vagy annak egy része értékesítésére vonatkozó végrehajtási intézkedés, valamint a végrehajtási eljárások megszüntetésére vonatkozó bírósági határozatok vagy a végrehajtási eljárás megszüntetéstől eltérő leállítására vonatkozó értesítések (a határozatot indokolni kell), valamint a részvényes társaságban fennálló részesedése, a vállalkozás vagy a társaság vagyona jelentős részének elidegenítését korlátozó vagy megtiltó ideiglenes intézkedésekre vonatkozó bírósági határozatok, valamint az említett intézkedések visszavonása vagy megszüntetése (a határozatot indokolni kell); és

a jogi személy nyilvántartásból való törlésének jogi oka.

Ha egy nyilvántartásba vett jogi személyhez vagyongazdálkodót neveznek ki, a bíróság felveszi a cégnyilvántartásba a vagyongazdálkodóra vonatkozó adatokat.

Ha bármely okból természetes személyt vesznek fel a cégnyilvántartásba, az alábbi adatok is rögzítésre kerülnek: születési idő, születési szám (ha van) és a tartózkodási vagy lakóhely címe (ha ez utóbbi eltér a tartózkodási hely címétől). A születési számokat azonban nem hozzák nyilvánosságra.

Külföldi jogi személy vállalkozásai vagy fióktelepei esetében a cégnyilvántartásba be kell jegyezni az adott jogalany letelepedése szerinti joghatóságot is.

Azon természetes személyek esetében, akik igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok, megbízottak, személyegyesítő társaság tagjai és zártkörűen működő részvénytársaság részvényesei, a lakóhelyükre vagy állandó tartózkodási helyükre, valamint születési idejükre vonatkozó adatokat kell a cégnyilvántartásban rögzíteni.

Milyen iratokat tárolnak/őriznek meg (akták, iratgyűjtemény, alapszabályok, közgyűlési jegyzőkönyvek stb.)?

A közhiteles nyilvántartásoknak része egy iratgyűjtemény. Jogszabály határozza meg, hogy mely iratokat kell az iratgyűjteményben letétbe helyezni. A legfontosabb iratok az alábbiak:

a létesítő okirat (alapító okirat, alapszabály, igazolás a szövetkezet alakuló üléséről, vagy a jogi személy formájától függően egyéb létesítő okirat) és az alapítványok, közérdekű kötelezettségvállalások vagy intézmények alapszabályai;

az igazgatósági tagok vagy adott esetben a jogi személy nevében kötelezettségvállalásra jogosult más személyek (pl. fióktelep vezetője) kinevezésére, megválasztására, visszahívására vagy más módon történő felmentésére vonatkozó határozatok;

éves jelentések;

rendes, rendkívüli és konszolidált pénzügyi kimutatások;

a jogi személy megszűnésével kapcsolatos határozatok, a felszámolási eljárás zárójelentései és a jogi személy vagyongazdálkodójának kijelölésére vonatkozó bírósági határozatok;

a jogi személy átalakulásával és az átalakítási projekttel kapcsolatos határozatok, az átalakítási projekt elutasításáról vagy jóváhagyásának megtagadásáról szóló értesítések, az átalakítási projekt érvénytelenségét vagy a közgyűlésen vagy jóváhagyott átalakítási projekt esetében a taggyűlésen hozott határozat érvénytelenségét megállapító bírósági határozatok;

alapítvány, közérdekű kötelezettségvállalás, intézmény, zártkörűen működő részvénytársaság vagy nyilvánosan működő részvénytársaság alapításakor, részvénytőkéjének vagy induló tőkéjének felemelésekor a természetbeni hozzájárulás értékelésére vonatkozó szakértői vélemény, szövetkezet természetbeni vagyoni hozzájárulása értékelésére vonatkozó szakértői vélemény, a társaságok, szövetkezetek átalakulásakor a vagyonértékelésről szóló szakértői vélemények, valamint a nyilvánosan működő részvénytársaság vagyonának az alapítótól ellenérték fejében a gazdasági társaságokról szóló 90 /2012 törvény szerint történő megszerzése esetén a vagyonértékelésről szóló szakértői vélemények;

fizetése képtelenségi eljárásban hozott bírósági határozatok;

a jogi személy valamely testülete által hozott határozat érvénytelenségére vonatkozó bírósági határozatok;

a vállalkozás Polgári Törvénykönyv e vásárlásra vonatkozó rendelkezései szerinti megvásárlását igazoló iratok;

a közgyűlés munkavállalók jegyzett részvények teljes kibocsátási árának megfizetése alóli mentesítésére vagy az említett részvények egyéb kedvezményes feltételek melletti megszerzésére való jogosultságára vonatkozó határozatai.

Törvény határozza meg azokat az iratokat, amelyeket *kötelező* az iratgyűjteményben letétbe helyezni. Általánosságban ezek olyan okiratok, amelyek alapvetően befolyásolják a jogi személy alapítását, megszűnését és működését; amelyek feltűntetik, hogy ki képviselheti a jogi személyt és ki jogosult annak nevében kötelezettségvállalásra.

Hogyan végezhető keresés a nyilvántartásban (és milyen keresési feltételek érhetők el)?

Személyesen

A közhiteles nyilvántartások csak internetes alapú közhiteles nyilvántartási alkalmazáson keresztül érhetők el. Az 1997. január 1. előtt nyilvántartásba vett személyekre vonatkozó adatok papír alapon is hozzáférhetők, ha azokat nem digitalizálták, és azok nem feltétlenül érhetők el az internetes alapú közhiteles nyilvántartási alkalmazáson keresztül.

A nyilvántartás honlapján

Az internetes alapú közhiteles nyilvántartási alkalmazáson keresztül a keresés ingyenes. A bejegyzések között keresés végezhető a nyilvántartásba vett szervezet neve vagy cégneve, a személy azonosító száma vagy azon irat száma alapján, amely alapján a személyt az illetékes cégbíróság nyilvántartásba vette. A keresés finomítható további, a bejelentett lakcímré, az utcanévre, a jogi személyt nyilvántartó bíróságára, a jogi személy jogi formájára stb. vonatkozó adatokkal. Keresni lehet a nyilvántartásba vett személy érintettségének jellege szerint is: keresés végezhető azon nyilvántartásba vett természetes és jogi személyekre, akik/amelyek valamely nyilvántartásba vett jogi személyben bármilyen módon érintettek.

Ezenkívül a nyílt hozzáférésű adatok elérhetők a <https://dataor.justice.cz/> oldalon. A közhiteles nyilvántartási alkalmazáshoz kapcsolódó helyi nyíltadat-katalógus tárgyévi adatállománya naponta frissül. Ha az adatkészlet egy korábbi évhez kapcsolódik, akkor frissítése évente történik (mindig az aktuális év januárjában). Az adatkészlet leírása az adatkészlet részletes ismertetésében található. Az adatkészlet tartalma és a közhiteles nyilvántartási alkalmazáshoz kapcsolódó helyi nyíltadat-katalógus leírása az alábbi linken elérhető használati útmutatóban található:

https://dataor.justice.cz/files/ISVR_OpenData_Uzivatska_prirucka.pdf.

Milyen keresési feltételek állnak rendelkezésre?

Keresés végezhető a nyilvántartásba vett személy neve, cégneve vagy azonosító száma, illetve az érintett jogi vagy természetes személy adatai alapján.

Hogyan szerezhetek be dokumentumokat?

Ingyenes a keresés?

A közhiteles nyilvántartásból vagy iratgyűjteményből részleges vagy teljes kivonatszerezhető be. A részleges kivonat csak a Kereskedelmi kódexben szereplő legfrissebb érvényes adatokat tartalmazza. A teljes kivonat az érintett összes adatát tartalmazza.

Van-e ennek díja?

A szolgáltatásért csak akkor kell fizetni, ha az igénylő papíralapú másolatot kér. Azonban díjköteles a kivonatok elektronikus formában adattárolóba vagy e-mailben történő megküldése is. Díjtalan a szolgáltatás, ha a kérelmező biztosítja az adathordozót. Ha azonban a bíróság az elektronikus kivonatot nem a kérelmező által biztosított adathordozón küldi meg (azaz ideértve azokat az eseteket is, amikor a bíróság az elektronikus kivonatot adattárolóba vagy e-mailben küldi meg), díjat számítanak fel azon az alapon, hogy a hiteles kivonat kiállítása nem pusztán adattovábbítás.

Hogyan szerezhető be a nyilvántartásból származó kivonat, hiteles másolat vagy az iratok kivonata?

Hiteles másolat ingyenesen beszerezhető a közhiteles nyilvántartási alkalmazás weboldaláról. Ezen a módon teljes és részleges másolatok is lekérhetők. Díj csak akkor kerül felszámításra, ha a kérelmező papíralapú másolatot kér. A papíralapú másolatokért a másolat minden oldala (vagy részoldala) után 70 CZK díjat kell fizetni, és azon a cégbíróságon kérhető, amely az érintett személyt nyilvántartásba vette.

A cégnyilvántartással kapcsolatos ügyekben folytatott eljárások

Hogyan indíthatok eljárást a cégnyilvántartással kapcsolatos ügyekben (miként lehet kérelmet benyújtani a nyilvántartáshoz, hogyan kell az iratokat hitelesíttetni, milyen iratokat kell csatolni)?

Az első bejegyzés, a módosítás és a törlés iránti kérelmet a közhiteles nyilvántartási alkalmazás weboldalán elérhető, előírt formanyomtatványon kell benyújtani. A nyomtatvány csak elektronikusan tölthető ki. A kitöltést követően létre kell hozni a nyilvántartásba vétel iránti kérelmet tartalmazó űrlapot, és azt papíron vagy elektronikusan kell benyújtani.

A bejegyzést cégbíróság vagy közjegyző végzi. Az eljárás főszabály szerint kérelemre indul. Egyes esetekben az eljárást a bíróság hivatalból is megindíthatja; ezek főként olyan helyzetek, ha a bíróság tudomást szerez a nyilvántartott és a tényleges ténybeli helyzet közötti eltérésről, vagy ha a bejegyzés nem felel meg a kötelező jogi rendelkezéseknek. A kérelem benyújtását követően a bíróság megvizsgálja, hogy az ügyben illetékes-e, a kérelmező jog- és cselekvőképességgel rendelkezik-e a kérelem benyújtására, a kérelem tartalmazza-e az összes szükséges adatot, és csatolták-e a vonatkozó iratokat. Ha a kérelemnek orvosolható hiányossága van, a bíróság felhívja a kérelmezőt annak pótlására (pl. hiányzó iratok benyújtására vagy a kérelem hiányosságainak pótlására). A bíróság ezt követően ellenőrzi, hogy a kérelem alapján bejegyzésre kerülő adatokat a csatolt iratok alátámasztják-e, illetve hogy a bejegyzésre kerülő név (cégnév) nem összetéveszthető-e más névvel, vagy nem megtévesztő. A bíróság ezt követően dönt a bejegyzésről és feldolgozza azt.

A bejegyzést közjegyző csak akkor dolgozhatja fel, ha a törvényi előírások teljesülnek (ami nem mindig van így). A közjegyző által végzett bejegyzés fő előnye, hogy az gyorsan lebonyolítható, hiszen a közjegyző már az alátámasztó közokirat elkészítésének napján elvégezheti a bejegyzést. További előny, hogy a kérelmezőnek nem kell az előírt formanyomtatványon kérelmet benyújtania.

A közjegyző akkor végezhet bejegyzést, ha:

a bejegyzendő tényeket közjegyzői okirat támasztja alá;

a közjegyzői okirat tartalmaz egy nyilatkozatot arról, hogy az alátámasztó közokirat tartalma jogszerű; és

a kérelmező a vonatkozó iratok benyújtásával eleget tett a további alaki követelményeknek.

Az alátámasztó közjegyzői okirat az a közjegyzői okirat (jellemzően létesítő okirat), amely a közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzés alapjául szolgál, vagy a jogi személy valamely szerve döntésének (pl. az igazgatóság felmentéséről szóló közgyűlési határozat) jegyzőkönyve. Nem minden jogi eszköznek kell közokirat (közjegyzői okirat) formáját öltenie. Ez azonban nem zárja ki jogi eszközként közjegyzői okirat kiállításának lehetőségét, még akkor sem, ha ezt jogszabály nem írja elő. A közjegyzői okirat formája lehet alátámasztó közokirat is, és felhasználható a közjegyző általi közvetlen bejegyzéshez.

A kérelemhez a következőket kell mellékelni:

a nyilvántartásba veendő tényeket igazoló iratok; és

az iratgyűjteménybe helyezendő, jogszabályban előírt iratokat.

A törvény nem sorolja fel az összes szükséges iratot. A benyújtandó iratok a jogi személy formájától függően változnak. Általánosságban elmondható, hogy okirati bizonyíték szükséges minden olyan tény nyilvántartásba vételéhez, amely nem ellenőrizhető közigazgatási információs rendszerből vagy annak közhiteles nyilvántartást vagy jegyzéket képező részéből.

Többek között be kell mutatni a cégnyilvántartásba bejegyzendő gazdálkodási vagy tevékenységi körre vonatkozó kereskedelmi vagy egyéb működési engedélyeket.

Például nem kell dokumentálni a korlátozott felelősségű társaság tagjainak a bejegyzéshez való hozzájárulását, mivel ezt a hozzájárulást a létesítő okirat közjegyzői okirat formájában történő megkötése bizonyítja. Ha a hozzájárulást nem közokirattal hitelesített nyilatkozat alapján adják meg, a tagok hozzájáruló okiraton szereplő aláírását hitelesíteni kell.

A társaság székhelyeül szolgáló helyiség használatának jogcímét is dokumentálni kell. Ez azt jelenti, hogy ha a társaság székhelye olyan helyiségben van, amelyre bérleti szerződés vonatkozik, akkor jogcímként a bérleti szerződést vagy a tulajdonosnak a helyiség székhelyként történő használatához hozzájáruló nyilatkozatát kell megadni.

Bizonyos bejegyzendő tényeket csak eskü alatt tett nyilatkozással lehet dokumentálni. Ide tartozhatnak például a jogi személy testületeivel kapcsolatos kiválasztási feltételek.

A nyilvántartásba felvett adatok alátámasztására szolgáló iratokat általában eredetiben vagy az eredeti hivatalosan hiteles másolatoként kell benyújtani. Nem kell hitelesíteni azokat az iratokat, amelyek iratgyűjteményben letétbe helyezését jogszabály kötelezővé teszi. Az említett iratokat csak elektronikus formában, szöveges réteggel ellátott hordozható dokumentum (PDF) vagy bővíthető hiperszöveg jelölőnyelv (XHTML) formátumban kell benyújtani.

A nyilvántartásba való minden egyes bejegyzés után a következő bírósági illeték fizetendő:

12 000 CZK a nyilvánosan működő részvénytársaság közhiteles nyilvántartásba történő első bejegyzése esetén;

6000 CZK a nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével valamely személy közhiteles nyilvántartásba történő első bejegyzése esetén;

2000 CZK a nyilvántartásba vétel módosítása vagy kiegészítése esetén.

A közjegyzői nyilvántartásba vétel díja:

8000 CZK a nyilvánosan működő részvénytársaság közhiteles nyilvántartásba történő első bejegyzése esetén;

2700 CZK a nyilvánosan működő részvénytársaság kivételével valamely személy közhiteles nyilvántartásba történő első bejegyzése esetén;

1000 CZK módosítások vagy kiegészítések esetén.

A bírósági illetékek 5000 CZK-ig illetékbélyeggel vagy az illetékes bíróság bankszámlájára történő átutalással fizethetők. Az 5000 CZK-t meghaladó bírósági illetéket kizárólag az illetékes bíróság bankszámlájára történő átutalással kell megfizetni. A közjegyzői bejegyzés díja fizethető közvetlenül a közjegyzőnél.

A közhiteles nyilvántartással kapcsolatos ügyekben folytatott eljárás illetékmentes az alábbi esetekben:

a bejegyzés fizetési képtelenségi eljárás alatt álló vagy olyan természetes vagy jogi személyre vonatkozik, amely ellen tényleges vagy várható

fizetési képtelensége miatt eljárás folyik, és fizetési képtelenséget megállapító határozatot már kiadták; vagy

a bejegyzés közhiteles nyilvántartásba vett egyesületre, leányvállalatra, szakszervezetre, nemzetközi szakszervezetre, munkaadói szervezetre vagy nemzetközi munkaadói szervezetre, alapítványra, közérdekű kötelezettségvállalásra, intézményre vagy jótékonyági szervezetre vonatkozik, vagy az említett nyilvántartás változásaira vonatkozik.

Illetékmentes az eljárás, ha a kérelmező szakszervezet, nemzetközi szakszervezet, munkaadói szervezet vagy nemzetközi munkaadói szervezet (vagy annak fióktelepe), az említett szervek közhiteles nyilvántartásba bejegyzése, valamely módosítása vagy felszámolása nyilvántartásba vétele esetében.

Ugyanezek az illetékmentességi feltételek érvényesülnek a közjegyzői bejegyzés esetén is. Illetékmentes a zártkörűen működő részvénytársaság alapításáról szóló, csak a Polgári Törvénykönyvben és a társasági törvényben előírt adatokat tartalmazó és pénzben teljesítendő hozzájárulási kötelezettséget előíró közjegyzői okirat alapján történő, közjegyző általi bejegyzés is.

Személyesen

A közhiteles nyilvántartásba vétel iránti kérelmet személyesen az illetékes cégbíróság bejelentési osztályához vagy közjegyzőhöz lehet benyújtani.

Az interneten

A nyilvántartásba vétel iránti kérelem elektronikusan is benyújtható. Az elektronikus kérelmeket elsősorban adattárolón keresztül, a bírósági bejelentési osztály e-mail-címére vagy az ePodatelna internetes alkalmazáson keresztül lehet benyújtani. Az internetes alapú nyilvános közhiteles nyilvántartási alkalmazás használható az iratgyűjteménybe letétbe helyezendő iratok benyújtására. Az iratok hordozható CD-n és DVD-n is benyújthatók. Az elektronikus formában benyújtott nyilvántartásba vétel iránti kérelmeket elismert elektronikus aláírással kell aláírni, amennyiben azt nem a kérelmező adattárolóján keresztül küldik be.

Hogyan történik a benyújtott kérelmek elbírálása?

A cégbíróság először megvizsgálja, hogy a kérelmet benyújtó jogosult-e a kérelem benyújtására; a kérelmet az előírt módon nyújtották-e be, az tartalmaz-e minden szükséges adatot, az érthető-e és konkrét kérelmet tartalmaz-e, csatolták-e a nyilvántartásba veendő tényeket alátámasztó iratokat, és jogszerű-e a jogi személy által követett cél.

A bíróság ezt követően megvizsgálja, hogy a csatolt iratok valóban alátámasztják-e a kérelem alapján nyilvántartásba veendő adatokat. Fontos kiemelni, hogy a nyilvántartásba veendő minden tény a kérelemhez csatolt iratokkal kell alátámasztani.

A bíróság azt is ellenőrzi, hogy a bejegyzésre kerülő jogi személy neve (cégneve) nem összetéveszthető-e már nyilvántartásba vett más személy nevével (cégnévvel), és a bejegyzésre kerülő név (cégnév) nem megtévesztő-e.

A nyilvántartásba vétel joghatásai

A bejegyzések harmadik felekre gyakorolt hatása az (EU) 2017/1132 irányelv 17. cikke szerint

Ha valamely tény közhiteles nyilvántartásban szerepel, ez jogilag érvényes jogállás mindazok számára, akik nem bírnak arról tudomással, hogy egy adott nyilvántartásba vett szervezet nyilvántartás szerinti jogállása nem felel meg a tényleges jogi helyzetnek. Ez azt jelenti, hogy a nyilvántartott személyeket a közhiteles nyilvántartásban nyilvántartott tények alapján végrehajtott jogcselekmények kötik akkor is, ha azok nem felelnek meg a tényleges jogi helyzetnek. Például a társaság igazgatósága kötelezheti a társaságot jogcselekmények végrehajtására az igazgatóság feloszlása után is, ha ezt a tényt nem jegyezték be a közhiteles nyilvántartásba, és erről harmadik személy nem tudott. Ennek célja a jóhiszemű harmadik személyek védelme.

Ha valamely tény nem vettek fel közhiteles nyilvántartásba (holott kellett volna), a nyilvántartásba vett személy a nyilvántartásban szereplő jogi helyzetre figyelemmel jóhiszeműen eljáró harmadik személlyel szemben a tényleges jogi helyzetre kifogásként nem hivatkozhat. Ez azonban nem vonatkozik arra az esetre, ha a nyilvántartásban szereplő személy bizonyítja, hogy a harmadik személy a tényleges helyzetről tudott.

Eltérések a nyilvántartásban rögzített bejegyzés és annak közzétett változata között

A közhiteles nyilvántartásba bejegyzett tényleges jogi helyzet a közzététel időpontjától hatályos harmadik személyek irányában. A nyilvántartásba vett személy azonban kifogásolhatja, hogy harmadik személy már tudott a nyilvántartásba vett tényekről. A nyilvántartott személy az iratgyűjteményben letétbe helyezett iratok adataira és tartalmára a közzétételt követő 16. napig nem hivatkozhat kifogásként harmadik személlyel szemben, de csak akkor, ha a harmadik személy bizonyítja, hogy ezen időn belül nem szerezhette tudomást a nyilvántartott tényekről. Ez azt jelenti, hogy a harmadik személyt terheli annak bizonyítása, hogy a harmadik személy nem szerezhette tudomást a nyilvántartásba vett tényekről.

Ki felel a bejegyzések pontosságáért?

A nyilvántartásba vett személyek kötelesek gondoskodni arról, hogy a cégnyilvántartásban szereplő adatok naprakészek legyenek. Ezenkívül a nyilvántartásba vett személyeket az is ösztönzi, hogy a cégnyilvántartásban szereplő adatok naprakészek és helyesek legyenek, hogy ha valamely tény közhiteles nyilvántartásban szerepel, ez jogilag érvényes jogállás mindazok számára, akik nem bírnak arról tudomással, hogy egy adott nyilvántartásba vett szervezet nyilvántartás szerinti jogállása nem felel meg a tényleges jogi helyzetnek. Ez azt jelenti, hogy a nyilvántartott személyeket a közhiteles nyilvántartásban nyilvántartott tények alapján végrehajtott jogcselekmények kötik akkor is, ha azok nem felelnek meg a tényleges jogi helyzetnek. Például a társaság igazgatósága kötelezheti a társaságot jogcselekmények végrehajtására az igazgatóság feloszlása után is, ha ezt aényt nem jegyezték be a közhiteles nyilvántartásba, és erről harmadik személy nem tudott. Ennek célja a jóhiszemű harmadik személyek védelme.

A nyilvántartott személlyel szemben közigazgatási bírság is kiszabható, ha a cégbírság felhívására, vagy a bíróság által hivatalból indított eljárásban a döntéshez szükséges iratok benyújtására irányuló felhívására nem tesz eleget, vagy nem nyújt be olyan iratot, amelyet e felhívás vagy bármely más jogszabály alapján az iratgyűjteményben letétbe kell helyezni; a közigazgatási bírság összege 100 000 CZK lehet. Ha a nyilvántartásba vett személy e követelményeket ismételten nem teljesíti, vagy azok be nem tartása harmadik személyre nézve súlyos következményekkel járhat, és a megfelelő jogos érdek fennáll, a cégbírság (hivatalból is) megindíthatja a jogi személy felszámolása iránti eljárást. A cégbírság erről a tényről tájékoztatja a nyilvántartásba vett személyt, és észszerű határidőt tűz számára a hiánypótlásra.

A cégbírságok aktívan küzdenek az inaktív, azaz gazdasági tevékenységet nem folytató, csak formálisan létező társaságok léte ellen is. Az inaktív vállalatok szankcionálásának és felszámolásának fő oka annak veszélye, hogy pénzfutárként működhetnek pénzügyi (főleg adó) csalások esetében; egyszerűbb a meglévő vállalatok illegális tevékenységekre történő felhasználása. A bíróság megszüntetheti azt a társaságot, amely 1. törvényi előírás ellenére legalább két pénzügyi éven keresztül nem helyezte letétbe pénzügyi kimutatásait az iratgyűjteményben; 2. nem érhető el. Egy vállalat akkor nem elérhető, ha nem kézbesíthető számára a hiányzó pénzügyi kimutatások iratgyűjteménybe történő benyújtására vonatkozó felhívás. Ha a társaság egyszerűen nem helyezi letétbe pénzügyi kimutatásait (törvényi előírás ellenére), de a felhívás kézbesíthető, a bíróság közigazgatási bírságot szab ki a nyilvántartásba vett személy szükséges iratok benyújtására ösztönzése céljából.

Ha valamely tény nem vettek fel közhiteles nyilvántartásba (holott kellett volna), a nyilvántartásba vett személy a nyilvántartásban szereplő jogi helyzetre figyelemmel jóhiszeműen eljáró harmadik személlyel szemben a tényleges jogi helyzetre kifogásként nem hivatkozhat. Ez azonban nem vonatkozik arra az esetre, ha a nyilvántartásba veendő személy bizonyítja, hogy a harmadik személy a tényleges jogi helyzetről tudott.

Emellett a számvitelről szóló 563/1991. sz. törvény 37a. § (1) bekezdésének h) pontja alapján közigazgatási szabálysértésért szankció is kiszabható, az eszközérték legfeljebb 3%-áig terjedő pénzbírság formájában; a közigazgatási szabálysértések elbírálása az illetékes adóhatóság feladata. Közigazgatási szabálysértésként büntethető a közhiteles nyilvántartásra vonatkozó követelmények be nem tartása is az egyes közigazgatási szabálysértésekről szóló 251/2016. törvény 9. § (2) bekezdése alapján; ezekre az ügyekre a kiterjesztett hatáskörű önkormányzat az illetékes hatóság. Bizonyos körülmények között az említett büntetendő cselekmények büncselekménynek minősülhetnek (§a 40/2009. törvény, a Büntető Törvénykönyv 254. szakasza).

Adatvédelmi eljárások

Az érintettek személyes adataik közzétételével és tárolásával kapcsolatos jogaira vonatkozó eljárások

Az adatvédelmi jogszabályok szempontjából (az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről [az általános adatvédelmi rendelet – GDPR]), az említett adatkezelés jogalapja a GDPR 6. cikke (1) bekezdésének c) (azaz az adatkezelés az adatkezelőt terhelő jogi kötelezettség teljesítése érdekében szükséges) és e) pontja (az adatfeldolgozás közérdekből vagy az adatkezelőre ruházott közhatalom gyakorlása során végzett feladat ellátásához szükséges) a GDPR 6. cikk (3) bekezdésével összefüggésben, azaz közvetlenül jogszabályban előírt adatkezelési módról van szó.

Annak indoka, hogy a természetes személyek személyes adatait – ideértve a lakóhelyre (tartózkodási helyre) vonatkozó adatokat is – közhiteles nyilvántartásokban közzéteszik, a formális (§a közhiteles nyilvántartásokról szóló törvény 3–6. §-a) és az érdemi (§a közhiteles nyilvántartásokról szóló törvény 8. és 9. §-a) közzététel elvéből fakad, amely azt jelenti, hogy az állam minden személy számára lehetővé teszi az egyes jogalanyok nyilvántartásba vett adataiba való általános betekintést, ugyanakkor fenntartja a nyilvántartott tények tekintetében a jóhiszeműség (közbizalom) elvét, hogy a cégnyilvántartásból származó személyes adatokat fel lehessen használni például üzleti kapcsolatok keretében az azonosító adatok helyességének ellenőrzésére, hivatalos iratok igazgatótanács tagjai részére történő kézbesítésére stb.).

Ezenkívül az igazgatóság tagjai személyazonosságának közzétételét az európai jog már régóta előírja (lásd különösen a korábbi 68/151/EGK első tanácsi irányelv módosítását is tartalmazó, a társasági jog egyes vonatkozásairól szóló (EU) 2017/1132 irányelv 14. cikkének d) pontját és 30. cikke (1) bekezdésének e) pontját); a cseh joggal összefüggésben az irányelvben meghatározott követelmények a közhiteles nyilvántartásokba bejegyzett szervezetekre is vonatkoznak.

A közhiteles nyilvántartásokban nyilvántartott adatok tekintetében a személyes érintetteket megilleti a GDPR 12–22. cikkéből eredő valamennyi jog, az ott felsorolt kivételekkel. Például a GDPR 17. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében a törlési kérelem nem teljesíthető, mert „*az adatkezelés szükséges [...] a személyes adatok kezelését előíró, az adatkezelőre alkalmazandó uniós vagy tagállami jog szerinti kötelezettség teljesítése, illetve közérdekből vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása keretében végzett feladat végrehajtása céljából*”; ez a jogi kötelezettség közvetlenül a jogi és természetes személyek közhiteles nyilvántartásairól és az elkülönített alapok nyilvántartásáról szóló 304/2013. törvényből ered.

Az érintettek jogait közvetlenül az illetékes cégbíróságnál vagy az adatvédelmi tisztviselőnél gyakorolhatják.

Kapcsolattartási adatok

A bíróságok elérhetőségei

Prágai Városi Bíróság	Slezská 2000/9, 120 00 Prága	podatelna@msoud.pha.justice.cz Tel.: 224 172 111 Adattároló: snkabbm
České Budějovice Regionális Bíróság	Zátkovo nábf. 10/2, 370 84 České Budějovice	podatelna@ksoud.cbu.justice.cz

		Tel.: 389 018 111 Adattároló: 832abay
Plzeňi Regionális Bíróság	Veslavínova 21/40, 306 17 Plzeň	podatelna@ksoud.plz.justice.cz sbirkalistic@ksoud.plz.justice.cz Tel.: 377 869 611 Adattároló: yaraba4
Ústí nad Labem Regionális Bíróság	Národního odboje 1274/26, 400 92 Ústí nad Labem	podatelna@ksoud.unl.justice.cz Tel.: 475 247 111 – központi szám Adattároló: phgaba8
Hradec Králové-i Regionális Bíróság	Československé armády 218/57, 502 08 Hradec Králové	podatelna@ksoud.hrk.justice.cz Tel.: 498 016 111 Adattároló: ep7abae
Brno Regionális Bíróság	Husova 353/15, 601 95 Brno	podatelna@ksoud.brn.justice.cz Tel.: 546 511 111 – központi szám Adattároló: 5wwaa9j
Ostravai Regionális Bíróság	Havlíčkovo nábřeží 1835/34, 728 81 Ostrava	podatelna@ksoud.ova.justice.cz Tel.: 596 153 111 Adattároló: jhyaeqv

Hasznos hivatkozások

Internetes alapú közhiteles nyilvántartási alkalmazás: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik>

Az állami nyilvántartásokba való bejelentés: <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>

Tájékoztatás a közigazgatási portál közhiteles nyilvántartásaiba történő bejelentésekről:

<https://portal.gov.cz/sluzby-verejne-spravy/rejstriky-katastry-evidence-vypisy-overeni-a-statistika-KAT-419/rejstriky-pravnickych-a-fyzickych-osob-KAT-642>

A Cseh Közjegyzői Kamara weboldalán található közhiteles nyilvántartásokba való bejelentéssel kapcsolatos információk:

https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_254-zapis-do-verejneho-rejstriku-notarem

A Businessinfo.cz portálon található közhiteles nyilvántartásokkal kapcsolatos információk: <https://www.businessinfo.cz/navody/verejne-rejstriky-ppbi/2/>

Utolsó frissítés: 04/10/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.